

Didaktički materijal i igre u TPK

*The didactic material and games
in TPK*

Terapija uz pomoć konja ima za cilj da putem fizičkog, psihičkog, socijalnog i edukativnog delovanja kod osoba s invaliditetom proizvede pozitivne efekte koji utiču na poboljšanje psiho-fizičkog stanja, probudi osećaj zadovoljstva, slobode, pokretljivosti... - to je put ka boljem zdravlju i vraćanju vere u život! Jahanje u krug u manježu može postati dosadno a pogotovo deci. Postoje brojni didaktički materijali i igre koje možemo da koristimo ne samo da bi vežbanje bilo zanimljivije, nego i da bi im pomogli u savladavanju novih pojmova, navika i znanja..

Equine Assisted Therapy aims through physical, psychological, social and educational activities for people with disabilities produce positive effects that affect the improvement of the psycho-physical state, wake feelings of pleasure, freedom and mobility - that is the path to better health and restoring faith in life! Riding in a circle and drillhall can become boring especially children. There are many teaching materials that we can use not only to exercise more interesting, but also to assist them in mastering new concepts, habits and knowledge ..

Didaktički materijal predstavlja skup praktičnih i očiglednih sredstava koja pomažu usvajanju neophodnih znanja i savladavanje složenih životnih veština. Materijal se koristi dok se ne uvidi da je zadata veština savladana. Didaktički materijali se prilagođavaju realnim potrebama i mogućnostima osobe koja ih koristi. Cilj je da na lak, interesantan i zanimljiv način savladaju određene veštine.

Jahanje uz pomoć konja ima brojne pozitivne efekte:

- ❖ fizičke efekti (jačanje mišića, poboljšanje koordinacije, smanjenje spazma, abnormalnih pokreta, razvoj ravnoteže i osećanja za simetriju, povećanje pokretljivosti zglobova....)
- ❖ psihološke efekte (porast samopouzdanja, interesovanje za spoljni svet, jačanje samokontrole, sposobnosti i koncentracije, smanjenje stresa, razvijanja odnosa pažnje i poštovanja prema životinjama, osećaj za timski rad, povećano interesovanje za vlastitim životom, popravljjanje kvaliteta život...)
- ❖ socijalne efekte (većo iskustveni reportoar socijalnih veština, kvalitetno i kvantitetno poboljšanje socijalnih oblika, porast zadovoljstva....)
- ❖ edukativne efekte (motorno učenje podstiče intelektualni razvoj, poboljšanje prostorne percepcije i planiranje, čitanje i računanje, unapređenje koordinacije oko-šaka, jačanje pažnje i koncentracije...)

Na osnovu efekata koji se postižu terapijom uz pomoć konja, didaktički materijal možemo da podelimo u više grupa.

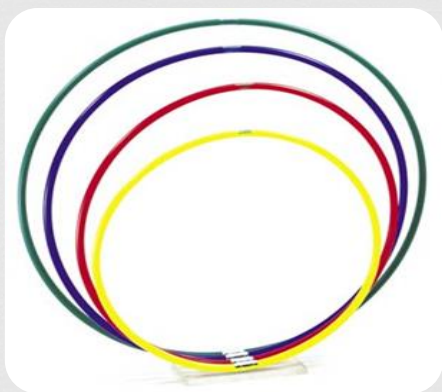

Didaktički materijal i igre:

- ❖ za stimulaciju fine i krupne motorike,
- ❖ stimulaciju čula (senzorna ometenost koja se odnosi na oštećenje čula vida i sluha),
- ❖ za učenje čitanja, pisanja, učenja boja, oblika, veličine... (matematičke i jezičke oblasti), znanja iz praktičnog života.

➤ **Didaktički materijal i igre za stimulaciju fizičkih efekata:
krupne motorike, jačanje mišića, poboljšanje koordinacije i
ravnoteže....**

- ❖ **OBRUČ (hula-hop), LOPTA, PALICA, VIJAČA ILI RASTEGLJIVA TRAKA** – koji mogu biti raznih dimenzija, raznih boja i od raznoraznog materijala i struktura.

obruč

Kako se konj kreće jahaču se konstantno remeti ravnoteža i zahteva trajno naizmenično stezanje i opuštanje mišića. Postavljajući jahača u različite položaje na konju, mogu se vežbati različite grupe mišića. Dodavanjem obruča i drugih rekvizita jahaču omogućavamo da sama terapija postane zanimljivija a i efikasnija uključivanjem više mišićnih grupa.

palice

rastegljive trake

- **Vežba broj 1.** Jahač je na konju sa obručom u rukma, koji drži sa dve ruke ispred sebe. Na jedan podigne ruke iznad glave, na dva vrati ruke ispred sebe. Cilj vežbe je jačanje mišića ramenog pojasa, kao i mišići nogu koji imaju bitnu ulogu u uspostavljanju ravnoteže i balansiranju na konju.
- **Vežba broj 2.** Jahač je na konju sa palicom u rukama iza glave oslonjena na ramena. Na jedan jahač radi odklon trupom u jednu stranu , na dva odklon trupom u drugu stranu. Cilj vežbe je jačanje i istežanje mišića bočne strane trupa, kao i mišići nogu.

lopte

- **Vežba broj 3.** Jahač je na konju sa loptom u rukama ispred sebe. Na jedan jahač radi zasuk trupom u levu stranu, na dva vraća loptu ispred sebe, na tri zasuk u desnu stranu na četiri vraća loptu ispred sebe. Cilj vežbe je jačanje i istežanje mišića bočne strane trupa, kao i mišići nogu, ravnoteže.
- **Konj košarkaš:** potrebna nam je jedna lopta, par obruča koji su raspoređeni po manježu i palice koje su pobodene u cik cak. Jahač je na konju, lopta mu je u rukama, dok jaše između palica prebacuje loptu iz jedne ruke u drugu sve dok ne naiđe na prvi обруč koji mora da pogodi ili da ubaci (ako je обруč na zemlji onda da pogodi a ako je okačen da visi onda da ubaci) najpre se radi sa dve ruke a onda sa jednom rukom.

➤ **Didaktički materijal i igre za stimulisanje fine motorike:**

Fina motorika - sposobnost da se prave precizni sitni pokreti rukom, koordiniranost između prstiju i očiju. Kompletan razvoj fine motorike je od ključnog značaja za usvajanje veštine pisanja, što je dovoljan razlog da se na ovaj segmet obrati posebna pažnja.

- ❖ **DUGMIĆI, PERLE....** – različitih veličina, boja, materijala tako da uvek mogu da imaju i primenu i u stimulaciji drugih čula.

Igra – uši i odkopčaj dugme

- *Napravi ogrlicu ili narukvicu* – nizati perle određene boje određenim redosledom, može uz šablon gde dete gleda koja boja kojim redom ide ili da mu se u toku vežbe govori određena boja. Kroz ovu igru dete uči boje, oblike i razvija finu motoriku.

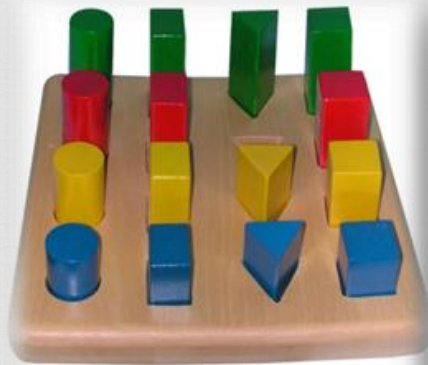

- *Igra prstima* – pogodna je i za razvoj fine motorike ali i tatkilni doživljaj. Svaki prst ima stih : „Prvi prst je palac, pravi radoznalac, drugi pravo kaže i nikada ne laže, treći je najveći, četvrti domali prstenom se hvali, peti je najmanji i najtanji.“ Igra se izvodi na konju, dok naš mali jahaš jaše, pokazuje nam i peva pesmicu.

- **Didaktički materijal i igre za učenje čitanja, pisanja, učenja boja, oblika, veličine... (matematičke i jezičke oblasti), vežbe i znanja iz praktičnog života**
- ❖ **SLAGALICE I KOCKICE RAZNIH VRSTA – uz pomoć koji učimo decu slovima, brojevima, oblicima, bojama..**
 - Štapići od sladoleda – gde uz pomoć slike ređaju brojeve ili obrnuto.

- Kockice sa brojevima, slovima...

- ❖ SLIKOVNICE I SLIKE - Kada pokazujemo neku od ponuđenih slika, i slikovnica ukoliko su u pitanju životinje, prpratimo načinom na koji se životinje oglašavaju: „mau!“, „av, av!“..., ili „brrrm, brrrm!“ ukoliko pokazujete sliku automobila. Ovo je veoma važno kada imamo jahača sa jezičko govornim smetnjama.

➤ **Didaktički materijal i igre za stimulaciju čula:**

- ❖ **VODENE KUGLICE** – same ili u kombinaciji sa vodom su odlične za taktilni doživljaj. Voda jako prija mladjoj populaciji, tako da u kombinaciji sa kuglicama je jedna od omiljenih igrica. Ima ih u svim bojama, tako da i pored stimulacije čula mogu da se koriste i za učenje boja, oblika, brojenja...npr: presipanjem ili prebacivanjem iz jedne činije u drugu razvija se i fina motorika....

Kuglice mogu biti postavljene na odredjenom mestu u manježu a mogu i biti kod jahača u zavisnosti koja je vežba u pitanju.

- PUNJENI BALONI – brašnom, pirinčem, klikerima... šta nam padne na pamet. Odlični za decu koja su preosetljiva na taktilne nadražaje.
- MUZIČKI INSTRUMENTI – za stimulaciju čulo sluha..

- *Prostiranje veša* – nešto sto se voli dok si mlađi. Za ovu igru su nam potrebne štikaljke, malena katica sa vodom i materijal (stare kuhinjske krpe) koje su isečene u raznim oblicima. Sve ovo je postavljeno na jednoj od stanica u manježu, potrebno nam je i sušilo, malo parče žičice ili kanapa na kojoj možemo da širimo veš. Jahač nam je na konju, zadatak je da iscedi krpu koja je u katici sa vodom i da je raširi i okači na žicu. Ova igra je i odlačna za razvoj fine motorike.

Terapijsko jahanje je forma fizikalne terapije za pojedince sa fizičkim i emocionalnim tegobama. Predstavlja jedinstvenu kombinaciju edukacije, sporta i rekreacije. Terapijsko jahanje je najefikasnije kod dece, s obzirom na nivo mentalnog, fizičkog i socijalnog razvoja, ali se može sprovoditi u svim dobnim grupama. Korišćenjem didaktičkog materijala koji se nalazi svuda oko nas, kao igrice koje možemo sami da osmišljamo, terapija uz pomoć konja nam je mnogo olakšana i efikasnija, jer igra sama po sebi dovodi do osećanja slobode, zadovoljstva, igra takođe predstavlja i način kroz koji deca uče o sebi, drugima i svetu koji ih okružuje.....kroz igru se i najlakše uči.

“Suprotno od igre nije rad, nego depresija”
Brian Sutton-Smith

Equine Assisted Therapy is a form of physical therapy for individuals with physical and emotional problems. It is a unique combination of education, sport and recreation. Therapeutic riding is the most effective in children, given the level of mental, physical and social development, but it can be implemented in all age groups. Using didactic material is all around us, as a game that can take our own devises, therapy with horses us a lot easier and more efficient, because the game itself leads to a sense of freedom, pleasure, play is also a way through which children learn about themselves, others and the world around them through play and the easiest to learn.

"The opposite of play is not work, it depression"

Brian Sutton-Smith

Hvala na pažnji!!!

